

Postfører Peder Pedersen på Anholt

Med post til Anholt 1885-1912

Af Erik Sørensen

Fra 1. august 1885 blev brevsamlingsstedet på Anholt underlagt Grenaa, og i den forbindelse blev der i Grenaa Folketidende 17. juli bragt følgende bekendtgørelse:

Bekendtgørelse fra Postexpeditørerne.

Fra den 1ste August d. A., fra hvilket Tidspunkt Anholt Brevsamlingssted vil blive underlagt Grenaa Postexpedition i stedet for Helsingør Postkontor... i hvis Sted træder en 1 Gang ugentlig Baadforbindelse mellem Grenaa og Anholt med Afgang, saavidt muligt, fra Anholt hver Tirsdag kl. 7 Formiddag og fra Grenaa hver Torsdag kl. 7 Formiddag. København, den 15. Juli 1885

Til at besejle ruten mellem Grenaa og Anholt antoges Peder Pedersen, Anholt. Peder Pedersen (Post Peter), der var søn af fyrpasser Jacob Pedersen og hustru Ane Kirstine Rasmusdatter, blev født på Anholt 11. december 1857 og døde i en alder af 79 år 3. august 1937 også på Anholt, hvor han ligger begravet. Sammen med hustruen Bodild Johanne født Sørensen havde han datteren Anna Elisabeth, efter hvem to af hans postbåde var opkaldt.

Post Peter med konen Bodild Johanne og naturligvis datteren Anna Elisabeth, der lagde navn til flere postbåde fotograferet i Grenaa.

I de 27 år (1885 - 1912), han besejlede ruten, foregik det med tre forskellige både. Hvad den første båd hed,

har der førhen hersket en del tvivl om, men ved at studere skibslisterne fra 1885 i Grenaa Avis, fremgår det her med sikkerhed, at det var "De tven-de fættre".

Båden har formentlig været på en størrelse, der gjorde det muligt at trække båden på land, da havnen på Anholt jo først blev bygget i 1902. Før havnen blev bygget, ankrede postbåden for det meste op ude i Pakhusbugten, og alt både gods, post og passagerer blev omlastet til en mindre jolle, der så blev roet så langt ind til land som muligt, hvorefter det så blev båret det sidste stykke.

I 1897 kan man i Grenaa Avis læse om en stigende utilfredshed med postforbindelsen mellem øen og fastlandet. Utilfredsheden gik bl.a. på ønsket om en hyppigere og bekvemmere postforbindelse, hvilket også fremgår af et indlæg i avisen af tidligere fyrassistent på Anholt Hr. E. Beyer, som nu imidlertid var flyttet til Skjoldnæs på Ærø.

Den 2. december 1897 kan man i samme avis læse, at Post Peter har skrevet kontrakt med skibsbygmester Koefod

i Faxe Ladeplads om bygningen af en ca. 32 tons galease, og at fartøjet vil blive forsynet med "separate kahytter, samt alle fornødne bekvemligheder". Den 15. august 1898 anløb den nye postbåd "Anna Elisabeth" Grenaa havn for første gang, og 17. august sejlede den sin første tur på ruten Grenaa - Anholt.

Allerede i 1903 anskaffede Post Peter sig igen et nyt skib denne gang på 34 tons, og det var ligesom de to forrige også bygget af Koefod i Faxe Ladeplads. Men medens de to forrige begge havde været sejlskibe, var dette forsynet med en hjælpemotor. Det nye skib blev ligesom det forrige navngivet "Anna Elisabeth" efter datteren. Skibet blev i øvrigt i 1912, efter at Post Peter var ophørt med at besejle ruten, solgt til England.

Fra tiden med det første skib var forholdene ombord forbedrede og sejltiden nu bragt væsentligt ned, fra undertiden omkring et døgn til tre til fire timer. Allerede inden Post Peter i august 1898 fik leveret den første "Anna Elisabeth", var ruten blevet udvidet fra en til to sejladser om ugen, med afgang fra Grenaa onsdag og lørdag og fra Anholt mandag og torsdag.

Post Peter havde sin faste bopæl på Anholt, hvor han ejede et hus, men i de tre vintermåneder boede

han og familien i en lejlighed ved Grenaa Havn, og datteren gik da i Havnevejens Skole.

Når Post Peter lå i havn i Grenaa, holdt han meget til i Johansens Restaurant, der lå på hjørnet af Strandgade og Havneplads. Så hvis der f.eks. med jernbanen var ankommet gods, der skulle videre til Anholt, så blev der fra stationen sendt et brevkort med modtagerens navn på Anholt og co. adresse til Postfører Pedersen, Grenaa Havn. Så afhentede Post Peter godset på stationen og tog det med til Anholt.

Post Peter sørgede også for mange andre af Anholternes indkøb og andre gøremål på fastlandet, medens han lå i havn i Grenaa. Men det hændte jo også, at der opstod mangel på fornødenheder på øen, efter at postbåden var afsejlet mod Grenaa. I sådanne tilfælde telegraferede man til telegrafstationen i Grenaa, og telegrammet blev så af postvæsenet bragt fra Grenaa og ned til Johansens Restaurant på Havnen, hvor Post Peter modtog det og sørgede for, at de manglende fornødenheder inden afsejlingen blev bragt om bord og kom med til Anholt.

Den 25. september 1909 kan man i Grenaa Folketidende læse, at der igennem længere tid har været planer om at tage postforbindelsen til Anholt bort fra Grenaa og i stedet

overdrage den til dampskibsselskabet "Grenen", og at denne plan nu bliver til virkelighed fra nytår, og at kontrakten med Post Peter fra samme tid er opsagt.

Men 29. november kunne man i samme avis læse, at det nu definitivt var afgjort, at da dampskibsselskabet "Grenen" ikke har kunnet opfylde sine forpligtigelser, vil den hidtidige postforbindelse mellem Grenaa og Anholt blive bevaret som hidtil, og at opsigelsen af postfører Pedersen var taget tilbage. Post Peter fortsatte.

Den 1. august 1912 blev brevsamlingsstedet på Anholt i stedet for Grenaa nu underlagt Københavns Jernbanepostkontor. Fra samme dato blev der indgået kontrakt med dampskibsselskabet "Kattegat" om, at dampskibet "Union", der siden 1911 havde besejlet ruten Skagen - Anholt - København skulle overtage postbesejgelsen af Anholt, og kontrakten med Post Peter blev opsagt med virkning fra 1. august 1912.

Så efter 27 års sejladser var det nu definitivt slut for Post Peter med at bringe posten fra Grenaa til Anholt.

At ruten Skagen - Anholt - København så allerede 15. marts 1913 blev indstillet, og at Anholt igen stod uden postforbindelse med fastlandet er jo en anden historie.